

ANUARUL

MUZEULUI ETNOGRAFIC AL MOLDOVEI

Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei primește articolele dvs. în următoarele condiții:

1. Text de cel mult 25 pagini (inclusiv note, imagini și eventuale anexe), redactat conform normelor academice în vigoare, în Times New Roman 12, la un rând, pe CD sau e-mail la adresele: **etnomuz@gmail.com**, **etnomuz2003@yahoo.com**;
2. Articolele vor fi însoțite de un rezumat în limba română;
3. Notele vor fi scrise, cu font 10, la subsolul paginii, iar pentru scrierea lor va fi utilizat sistemul european de notare, cu trecerea autorului, a titlului lucrării (caractere italice), localitatea, editura, anul și pagina;
4. Articolele nepublicate nu se restituie decât la cererea expresă a autorilor;
5. Responsabilitatea asupra conținutului textelor publicate revine exclusiv autorilor.

**COMPLEXUL MUZEAL NAȚIONAL „MOLDOVA” IAȘI
MUZEUL ETNOGRAFIC AL MOLDOVEI**

ANUARUL
MUZEULUI ETNOGRAFIC
AL MOLDOVEI
IX

IAȘI, 2009

CONSULTANT ȘTIINȚIFIC

Prof. univ. dr. Ion H. Ciubotaru

REDAȚIA

Vasile Munteanu – redactor coordonator

Marcel Lutic – secretar de redacție

Angelica Olaru

Victor Munteanu

TEHNOREDACTARE

Angelica Olaru

TRADUCEREA

Coralia Costăș

Adresa redacției:

Muzeul Etnografic al Moldovei

Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 1, Iași, 700028

tel. 0232/275.979, 0232/213.324; int. 123, 144, 174

E-mail: etnomuz2003@yahoo.com; etnomuz@gmail.com

SUMAR

RESTITUIRI

- Petru CARAMAN, *Identificarea episodului despre Cupidon și Psyche, din romanul „Metamorphoses” al lui Apuleius, cu un basm autentic popular* 11
- Eugen D. NECULAU, *Civilizația satelor din regiunea Ungureni – Botoșani. Considerațiuni sociologice* 87

STUDII

- Eugen BÂZGU, Varvara BUZILĂ, *„Coliba mortului” în contextul imaginarului tradițional* 113
- Angela BUȘILĂ, *„Pomul pomenilor”, element al comunicării simbolice în cadrul riturilor funerare* 127
- Varvara BUZILĂ, *Manuscrise inedite din secolul al XIX-lea privind eticheta vestimentară populară* 139
- Oana CHELARU, *Fantastic și miraculos în basmul popular* 165
- Roxana DECA, *Considerații privind împărțirea pe sexe și pe vârste în societatea tradițională românească. Pendularea de roluri femeie vs. bărbat în ritualul de înmormântare* 183
- Katerina GEHL, *Dictatura culturii Čalga. Spre o nouă idee de „balcanism” în cadrul actualului proces de EU-izare a Bulgariei* 205
- Adina HULUBAȘ, *Mânecele moașei* 229
- Andrei PROHIN, *De ce Călin era nebun? Motive și credințe populare în opera lui Mihai Eminescu* 245

MATERIALE

- Marin CONSTANTIN, *Meșteșugurile țărănești și arta populară în România (2002-2007)* 257
- Anton COȘA, *Comunitatea catolică din Mărgineni – Bacău. Coordonate etnografice* 279
- Ovidiu FOCȘA, *„Moșoaicele” de Poiana – Deleni, județul Iași. Trecut și prezent* 315
- Claudia Elena ZIDARU, *Considerații asupra unor obiceiuri de toamnă ale sașilor din sudul Transilvaniei* 323

ANIVERSĂRI

- Marcel LUTIC, *Jumătate de veac de la deschiderea expoziției de bază a Muzeului Etnografic al Moldovei. Mărturii, acte și documente (II)*... 331

CORESPONDENȚĂ

Scrisori de la Paul H. STAHL (Iordan DATCU) 381

RECENZII, PREZENTĂRI, NOTE BIBLIOGRAFICE

- Doina HAPLEA, Ioan HAPLEA, Ion H. CIUBOTARU, *Folclor muzical din Ținutul Neamțului*, Cluj-Napoca, Editura Arpeggione, 2008 (Adina HULUBAȘ) 403
- Eugen BĂZGU, Mihai URSU, *Arhitectura vernaculară în piatră*, Chișinău, Editura Știința, 2009 (Ion H. CIUBOTARU)..... 408
- Ernest BERNEA, *Sociologie și etnografie românească. Ordinea spirituală*. Text îngrijit și stabilit de Rodica Pandele, București, Editura Vremea, 2009 (Ioana REPCIUC) 411
- Nicolae Gr. CIUBOTARU, *Comuna Vulturești*, vol. III. *Amurgul culturii tradiționale*. Text stabilit, introducere și note de Mircea Ciubotaru, Editura Kolos, Iași, 2009 (Lucian Valeriu LEFTER) 417
- Adrian G. ROMILA, *Imaginea Raiului în cultura populară. Eseu de antropologie*, Iași, Editura Timpul, 2009 (Ioana REPCIUC) 420
- Michel VALIÈRE, *Povestea populară. O perspectivă socio-antropologică*. Traducere de Doina-Nicoleta Mitroiu, Iași, Editura Institutul European, 2009 (Ioana REPCIUC) 425
- ABREVIERI** 431

TABLE DES MATIERES

RESTITUTIONS

Petru CARAMAN, <i>Identification de l'épisode sur Cupidon et Psyche, du Métamorphoses d'Appuleius, à un conte de fée authentique populaire</i>	11
Eugen D. NECULAU, <i>La civilisation des villages de la région Ungureni – Botoșani. Considérations sociologiques</i>	87

ETUDES

Eugen BÂZGU, Varvara BUZILĂ, „La Chaumière du défunt” dans le contexte de l'imaginaire traditionnel	113
Angela BUȘILĂ, „L'arbre des offrandes”, élément de la communication symbolique dans les rites funéraires	127
Varvara BUZILĂ, <i>Manuscrits inédits du XIXe siècle concernant l'étiquette vestimentaire populaire</i>	139
Oana CHELARU, <i>Fantastique et miraculeux dans le conte de fée populaire</i>	165
Roxana DECA, <i>Considérations concernant la séparation selon les sexes et les âges dans la société traditionnelle roumaine. L'oscillation entre rôles de femme vs. rôles d'homme dans le rituel d'enterrement</i>	183
Katerina GEHL, <i>La Dictature de la culture Čalga. Vers une nouvelle idée de „balkanisme” dans le processus actuel d'EU-isation de la Bulgarie</i>	205
Adina HULUBAȘ, <i>Les manches de la sage femme</i>	229
Andrei PROHIN, <i>Pourquoi Călin était-il fou? Motifs et croyances populaires dans l'œuvre de Mihai Eminescu</i>	245

MATERIAUX

Marin CONSTANTIN, <i>Métiers paysans et l'art populaire en Roumanie (2002-2007)</i>	257
Anton COȘA, <i>La communauté catholique de Mărgineni – Bacău. Coordonnées ethnographiques</i>	279
Ovidiu FOCȘA, <i>Les pots commémoratifs funéraires nommés „Moșoaiice” de Poiana – Deleni, département Iași. Passé et présent</i>	315
Claudia Elena ZIDARU, <i>Considérations concernant les traditions d'automne des Saxons du sud de Transylvanie</i>	323

ANNIVERSAIRES

Marcel LUTIC, *Moitié de siècle depuis l'inauguration de l'exposition permanente du Musée Ethnographique de la Moldavie. Témoignages et documents (II)*..... 331

CORRESPONDANCE

Lettres de Paul H. STAHL (Iordan DATCU) 381

COMPTE-RENDUS, PRESENTATIONS, NOTES

BIBLIOGRAPHIQUES 403

ABREVIATIONS 431

TABLE OF CONTENTS

RESTITUTIONS

Petru CARAMAN, <i>Identification of the Episode on Cupidon and Psyche, in the Novel Metamorphoses by Appuleius, with An Authentic Folk Fairy Tale</i>	11
Eugen D. NECULAU, <i>The Civilization of the Villages in the Region Ungureni – Botoșani. Sociologic Considerations</i>	87

STUDIES

Eugen BÂZGU, Varvara BUZILĂ, „ <i>The Dead Man’s Shack</i> ” in the <i>Context of the Traditional Imagery</i>	113
Angela BUȘILĂ, „ <i>The Tree of Alms</i> ” – <i>An Element of Symbolic Communication in Funeral Rites</i>	127
Varvara BUZILĂ, <i>Unpublished Manuscripts of the 19th Century Concerning the Folk Clothing Etiquette</i>	139
Oana CHELARU, <i>Fantastic and Miraculous in Folk Fairy Tales</i>	165
Roxana DECA, <i>Considerations Regarding the Division According to Genders and Ages in Romanian Traditional Society. The Oscillation between Feminine and Masculine Roles in Funeral Rituals</i>	183
Katerina GEHL, <i>Dictatorship of Čalga Culture. Towards a New Idea of „Balkanism” in the Current Process of EU-ization of Bulgaria</i>	205
Adina HULUBAȘ, <i>The Midwife’s Sleeves</i>	229
Andrei PROHIN, <i>Why Was Călin A Madman? Folk Motifs and Beliefs in Mihai Eminescu’s Work</i>	245

MATERIALS

Marin CONSTANTIN, <i>Traditional Crafts and Folk Art in Romania (2002-2007)</i>	257
Anton COȘA, <i>Catholic Community of Mărgineni – Bacău. Ethnographic Coordinates</i>	279
Ovidiu FOCȘA, <i>The Commemorative Vessels Named „Moșoaiice” of Poiana – Deleni, Iași county. Past and Present</i>	315
Claudia Elena ZIDARU, <i>Considerations on Autumn Traditions of Saxons in Southern Transylvania</i>	323

ANNIVERSARIES

Marcel LUTIC, *Half A Century Since the Inauguration of the Permanent Exhibition of the Ethnographic Museum of Moldavia. Testimonies and Documents (II)* 331

CORRESPONDENCE

Letters of Paul H. STAHL (Jordan DATCU) 381

REVIEWS, PRESENTATIONS, BIBLIOGRAPHIC NOTES 403

ABBREVIATIONS 431

ABREVIERI

AAF	–	Anuarul Arhivei de Folclor, Cluj-Napoca
AF	–	Anuarul de Folclor, Cluj-Napoca
AFAR	–	Arhiva de Folclor a Academiei Române, Cluj-Napoca
AFMB	–	Arhiva de Folclor a Moldovei și Bucovinei, Iași
AICSU	–	Anuarul Institutului de cercetări socio-umane, Sibiu
AIEF	–	Anuarul Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”
ALIL	–	Anuarul de lingvistică și istorie literară, Iași – București
AMEM	–	Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei, Iași
AMET	–	Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei, Cluj-Napoca
AMM	–	Acta Moldaviae Meridionalis, Vaslui
ANRM	–	Arhiva Națională a Republicii Moldova
ANR	–	Arhivele Naționale ale României
ArhMET	–	Arhiva Muzeului Etnografic al Transilvaniei, Cluj-Napoca
ASB	–	Arhivele Statului București
ASI	–	Arhivele Statului Iași
BAR	–	Biblioteca Academiei Române
BRV	–	Bibliografia Românească Veche
CAF	–	Caietele Arhivei de Folclor, Iași
CI	–	Cercetări istorice, Iași
DIR	–	Documente privind istoria României
DJAN	–	Direcția Județeană a Arhivelor Naționale
DJANI	–	Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Iași
DRH	–	Documenta Romaniae Historica
ME	–	Memoria ethnologica, Baia Mare
MSCIE	–	Museum – Studii și comunicări de istorie și etnografie
REF	–	Revista de Etnografie și Folclor
RF	–	Revista de Folclor
RM	–	Revista Muzeelor
RMM	–	Revista Muzeelor și Monumentelor
SCE	–	Studii și comunicări de etnologie, Sibiu
SCIA	–	Studii și comunicări de istoria artei